Št. 4. V Trstu, v sredo 13. januvarja 1886. Tečaj XI.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sreda in sobota o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — *Naročnine*, reklamacije in inserate prejema **Opravništvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.**

Vsi *dopisi* se pošiljajo **Uredništvu »via Torrente«** »Nuova Tipografia;« vsaki mor. biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — *Inserati* (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav ceno; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr

Slovanske skomine.

IV.

Videli smo zadnjič, s kako zlobnostjo so vedeli prevladajoči Lahoni uboge okoličane za nos voditi, da se tedaj niso ločili od mesta in kako so se znali okoristiti z svojim nepravim ravnanjem. Ločili so namreč boljši del okolice od slabejšega in ga z mestom združili, od česar oni sedaj bogato žanjejo, v tem ko okoličanom le drobtine ponujajo.

Kako zvito so se znali v tem ravnati, kažejo nam jasno sedanje meje. Povsod so razširili mesto le do tja, kder je kaj boljših tovarin, hiš ali druzih poslopij, od kojih bi mogli večji davek tirjati — cerkve, šole in druge stavbe, ki občini le stroške napravljajo — te so iz mestnega pomerija izključili, meneč: kaj bi ta bremena si na rame nalagali, vsaj prej ali slej burne duhove še bolj razjarimo; takozvane »pritepence«, ki s Kranjskega ali od drugod sem ljudstvo vzburjat hode, nadražimo tako, da bodo sami po svojih »nesmiselnih« listovih okoličanom svetovali, naj se od Trsta ločé; odločivši se olajšajo nam breme, ker šole in cerkve v okolici nam vendar delajo preveč stroškov, s katerim denarjem bi mi marsikakemu neodrešencu onkraj meje lahko pomagali ter vedno tesnejše se zvezali sè svojimi po kruhu vzdihajočimi bratci o presrečnem kraljestvu! Enako se je godilo pri sv. Ivanu, v Rojanu in drugde; v Rojanu n. pr. so se zajedli do cerkvenih stopnic, potem pa v mesto prišteli vojašnico, koja jim vendar nekaj nese itd.

Ako le nekoliko pomislimo na veliko rano, ki jo je vsekalo razširjenje mesta okolici, ne moremo z lahko vestjo okoličanom svetovati, naj se od Trsta ločijo. Protestujemo pa v svetem srdu proti lupeškemu in nečednemu ravnanju Lahonov, ki so svoje podložne nesramno obrali, sedaj pa se jim o zahvalo v pest smejejo ter jim figo kažejo pri vsakej priliki, kder bi jim morali iz potreb pomoči — kakor zadnjič, ko so volili le borno svotico v pomoč po toči poškodovanim okoličanom. — Kolike koristi izhajajo mestnej blagajnici od dolnjega dela okolice, koji je bil s Trstom združen, tega ni nam treba tu na drobno popisovati, saj so sedaj v mestu kolodvor, nova luka, vse večje tovarnice pri sv. Ivanu, ladijetesalnica itd. koje bi okolici, ako bi se bila od mesta ločila ter sama upravljala, velicih dobičkov prinašale ter okoličansko občinsko blagajnico bogatile, v tem ko sedaj v mestno blagajnico padajo in iz nje v nenasitljivi žep mestnih malovrednih uradnikov, kojih sedaj kar vse mrgoli.

Naravno je, da sedaj Indipendetijev dopisun sarkastično omenja okoličanska bogata in rodovitna polja, ko je vsem znano, da so ista posestva v okolici tako uboga in nerodovitna, pri tem pa tako razkosana, da okoličan od njih dosti ne more pričakovati ter, ako bi od mesta zaslužka ne dobival, bilo bi njegovo živenje res ubogo — kraško! Ni čudo, da se okoličanom uboštvo spodtika ker v resnici uboštva pri njih ne manjka — vendar pa očitati uboštvo, pijanstvo, egoizem onemu, koji ti živeža in zaslužka daje — ni li to nesramno in zlobno?

Pri vsem svojem uboštvu mora okoličan davke plačevati in od teh davkov živi morda tudi oni nesramni Indipenditijev dopisun, ki je najbrže kak magistratni uradnik, ki po tem še dobrotnike svoje zmerja in psuje! Dobro vemo, da so okoličanska polja uboga ter nerodovitna, ali, ker so uže taka, naj bi se kaj ukrenolo za njih zboljšanje, naj bi se ustanovila in podpirala dobra kmetijska družba, ki ne bi le zasebnega bahanja in okoristovanja iskala, kakor sedanja popolnoma laška, ampak z podučenjem v jeziku, okoličanom lastnim, in z podporami kmetijstva v okolici pospeševala — ne pa po enkrat na leto v okolico zahajala, tu se napivala in godbe najemala ter se pozno v noč razveseljevala — kakor odbor sedanjega ironično-zvanega kmetijskega društva dela. Take kmetijske družbe so le za pojedanje; denar, kojega jim poprtpna vlada v »pomoč« daje — boljše bi bilo, da se tak denar mej mestne postopače, karbonerje in težake brez dela razdeli, da gredo »k Brenti« napit se tega tankega »na zdravje kmetijstva!«

Zabavlja se pač lehko nad tujim uboštvom, ali prava kristijanska dolžnost veli, naj se ubogim pomore — ne pa, naj se zasramujo.

Kaj bi še jadikovali, vsaj je vsem znano zvito počenjanje teh okoličanskih sovražnikov, zato:

Okoličani! Dobro premislite, predno v bližajočih se volitvah zapišete ime kandidata na glasovnico, enako priporočamo tudi slovenskim volilcem v mestnih skupinah: ne volite za zastopnika človeka, ki Vam ga Progresso za kandidata postavlja, ampak svoj glas oddajte le onim kandidatom, koje vam patrijotična društva priporočajo.

Deželni zbori.

Kranjski.

(IX. seja dne 22. decembra.)

Predseduje: deželni glavar grof Thurn-Valsassina; vladni zastopnik dež. predsednik baron Winkler. — Posl. Fabru dovoli se osemdnevni dopust. Posl. Detela izroči samostalen predlog s postavnim načrtom novega cestnega zakona. Posl. Apfaltrern stavi predlog, naj se zasedanje preloži do 4. januvarija 1886. kateri predlog se sprejme.

Posl. Šuklje odnove se kot namestnik v deželnem odboru.

Posl. vitez Bleiweis-Trsteniški poroča v imenu finančnega odseka o poročilu deželnega odbora glede deželnih dobrodelzavodov. — Poročilo se brez debate vzame v znanje.

Posl. dr. Papež poroča, da od deželnega zbora dne 17. oktobra 1884 sklenjen postavni načrt o sodelovanji deželnega zastopstva pri uporabi reservnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani ni dobil Najvišjega potrjenja.

Posl. Svetec omenja, da potrditve zakona ni pričakoval, pač pa bolj natančne utemeljitve, zakaj se ni potrdil — Poročilo upravnega odseka se vzame v znanje.

Posl. dr. Papež poroča o enem delu računskega poročila deželnega odbora glede postavnega načrta zaradi uravnave ženitnih oglasnic, kateri se je na predlog posl. Kluna sklenil 19. oktobra 1883. Postavni načrt ni dobil Najvišjega potrjenja. Poročevalec predlaga, naj deželni zbor to v znanje vzame. Pfeifer omenjal je med drugim: Vedno odločnejši zahteva naš narod, naj se zabranjuje ali vsaj omeji prosto ženitovanje, ki je jeden glavnih vzrokov, da je vedno več siromaštva, vedno več proletarijata; to čutijo posebno globoko naše občine, ki imajo dolžnost, preskrbovati in prerediti svoje domače reveže, katerih je leto za letom več ter provzročujejo vedno višje občinske naklade.

Statistika potrjuje neovrgljivo prikazen, da se ljudje iz nižjih in srednjih stanov bolj pogosto ženijo, nego iz višjih bogatejših krogov, zlasti po velikih mestih na Dunaji, v Berolinu itd. nahaja se na tisoče neoženjenih bogatinov, ki žive brezskrbno od svojih obilih dohodkov, od mastnih služeb; takim bogatinom, ki se nočejo ženiti, bi se moral visok davek naložiti po posebni postavi, katero bi zakonoželjna dekleta gotovo radostno pozdravljala, pa tudi finančni minister bi hlastno odprl prazno državno mošnjo takemu davku.

Pa poslovimo se za sedaj od zakonomrznih bogatinov ter oglejmo si naše manj imovite zakonske ljudi, ki so se prerano ženili, pa imajo povprek več otrok, kakor grošev za njih preskrvovanje.

Brez premoženja, brez dohodkov lehkomišljeno sklenejo taki ljudje zakonsko zvezo, ne mene se za to, če bodo mogli preživiti svojo rodbino; pri viński kapljici — v kateri potope včasih svoje reve in nadloge — pač najmanj mislijo, kako bodo prehranili svoje otroke, mari so veseli, da nekoliko pozabijo skrbi vsaj za par trenutkov, če je tudi večkrat nasledek — obilo število otrok.

Da taki starši ne morejo dobro odgojevati svojih otrok, to je pač jasno; še potrebne obleke ne morejo omisliti otrokom, da bi šolo obiskovali — občina se jih mora usmiliti; večkrat taki starši brezvestno zapuste svoje nedolžne otroke, prepustivši jih tudi občini v daljno skrb.

Iz lastnega opazovanja smem tukaj navesti, da se število takih siromakov, ka-

---

PODLISTEK.

Mâlavikâ in Agnimitra.

Indijska drama Kâlidâsova.

Na slovenski jezik preložil

dr. Karol Glaser.

(Dalje).

Predigra.

Molitev

Gospod, ki sam je véliki vladar
In mnogo rad dobrot skazuje nam;
Pa vender prosto je opravljen clo,[1]
Ker z eno samo kožo je pokrit; —
S soprogo svojo združen prav tesno,[2]
Celo puščavnike nadkrili vse; —
Gospód, ki z osmimi[3] oblastmi svet
Obvlada, vender pa ponižen je; —
Ta naj odžene Vam temoto vso,
Da lahko najdete zdaj pravo pot.

(Po dokončanej molitvi nastopi gledališčni ravnatelj).

Gledališčni ravnatelj (oziraje se na oblačilnico).

Prijatelj, pridi, no!

Pomagač (nastopivši).

Gospod, tukaj le sem.

Ravnatelj.

Občinstvo mi je naložilo, naj dam ob priliki tega spomladanskega praznika predstavljati igro »Mâlavikâ in Agnimitra«, katero je zložil spretni Kâlidâsa.

Godci naj začnejo gosti.

Pomagač.

Čakaj malo; zakaj pa prezirate igre staroslavnih pesnikov Bhâsaka, Saumilla, Kaviputra in drugih in zakaj tako povišujete novega pesnika Kâlidâsa?

Ravnatelj.

Takoj se vidi, da malo razumeš; glej:
Ne hvali vsake pesmi, ker je stara,
Pa novih tud' ni treba grajati;
Kdor moder je, ta sam presodi vestno;
Le tepce vodijo nazori drugih.

Pomagač.

Pa naj bo; odločilno besedo ima i tak občinstvo.

Ravnatelj.

Hajd na noge!
Izvršiti želim ukaz občinstva,
Kateremu velja zdaj moj naklon;
Glej, spretna služkinja Dhârinije
Prihaja sem opravljat posel svoj.

Medigra.

(Kaušikinja služabnica nastopi).

Služabnica.

Kraljica Dhârinê mi je naročila, naj učitelja plesa, Ganadasa vprašam, kako se Mâlavikâ v plesu Ćalita vede, v katerem se uže nekaj časa podučuje. Hočem iti v pevalnico. *(Hodi sem ter tja).*

(Druga služabnica nastopi, z nakitom v roki).

Prva (zagledavši drugo).

Draga Kaumudikâ, zakaj si pa tako zamišljena? Celo blizo hodiš, pa me še pogledaš ne!

Druga.

Opazujem ta krasni prstan z kačjinim zrcalom, ki ga kraljici nesem od umetnika; ti me pa karaš?

Prva (tja pogledavši).

Pa saj je tudi vreden, da ga gledaš. Videti je, kakor da bi ti rožice cvetle iz prstov vsled gostih žarkov, ki se vlivajo iz prstana.

Druga.

Kam pa ti greš?

Prva.

Na povelje kraljičino grem učitelja plesa, Ganadasa prašat, kako Mâlavikâ v pouku napreduje.

Druga.

Povej mi, draga, kako pa jo je mogel kralj videti? Saj jo prav ta reč zadržuje.

Prva.

Videl jo je na sliki na strani kraljičini.

Druga.

Kako neki to?

Prva.

Poslušaj. Kraljica je šla v slikarnico in je ogledovala tam novo v blestečih barvah lesketajočo se sliko.

Druga.

Ko sta se pozdravila, sede kralj; takoj zapazi na sliki deklico sredi služkinj, blizo kraljice in vpraša —

Prva.

Kako neki?

Druga.

Kako se imenuje deklica, naslikana celo blizo kraljice? Nisem je še videl.

Prva.

Tako izredna lepota obrača pozornost takoj na se.

Druga.

Kralj, zapazivši, da se kraljica ne meni za njegova prašanja, jel je sumiti, in je kraljico vedno in vedno nadlegoval. Na to reče (princesinja) kraljičina: »No, Mâlavikâ je!«

Prva (smehljaje se).

To je naravno pri otroku.

Kaj še druzega. Zdaj skrbno pazijo na to, da kralj Mâlavike ne vidi.

Druga.

Opravi zdaj svoj posel. Tudi jaz se odpravim, da kraljici prstan prinesem.

(Odhaja).

Prva (šetaje se ozira sem ter tja).

Glej prav zdaj sem gre Ganadasa, učitelj plesanja; hočem se mu pokazati.

(Dalje prih.)

---

[1] Gospod je bog Šiva, oblečen v kožo; bil je iz prva bog viharja.

[2] Androgynična oblika Šivova, najprej omenjena po Bardesanesu, vsled sporočil indijskih poslancev na Heliogabala 218—222 po Kr.

[3] = Pet elementov, potem solnce, mesec in brâhmanska kasta. Glej Molitev v Šâkuntali.

terim mora občina dajati podpore za raznovrstne potrebščine vsakdanjega življenja: za obleko, hrano, stanovanje, šolske knjige itd., vedno bolj množi, tako, da bodo preobložene občinske rame kmalo preslabe, še dalje prenašati to težko breme.

Sicer je naša občina samoupravna (autonomna) pa le ta trat, kader je treba plačevati ali preskrbovati občinske siromake; nasproti pa občina ni samoupravna, kader se ženijo siromaški ljudje, takrat ne sme ugovarjati lehkomišljenim ženitvam, molčati mora, akoravno zna, da ženin brez vsakega imetka ne bode mogel preživiti otrok tega siromaškega zakona.

Po vsi pravici zahteva država v svojih zakonih, da imajo starši sveto dolžnost, odgojiti in prehraniti svoje otroke, tedaj bi morala država s posebnim zakonom zabraniti ženitve takim siromaškim ljudem, o katerih se uže naprej zna, da te dolžnosti ne bodo izpolnjevali, ampak navalili na tuje rame; če pa vlada noče take postave dati, s katero bi se prosto ženitovanje omejilo, pa naj ona prevzame vse siromaške rodbine v svojo skrb, občine jej bodo gotovo hvaležne.

Govornik konečno predlaga, naj se dopis c. kr. deželne vlade sprejme kot priloga denašnjemu stenografičnemu zapisniku. — Poročilo upravnega odseka se vzame v znanje.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Avstrijsko-ogerska nagodba se bliža sklepu. 8. t. m. je bila na Dunaji konferenca skupnih ministrov pod prvosedstvom cesarjevim. V tej se je konstatiralo obojestransko porazumenje in sklenolo, da se imajo še nerešene točke, o katerih je treba zaslišati še zvedence, pismeno razpravljati. Carinska in trgovinska zveza se malo promeni. Vladi namerjati v dosego porazumenja o ne še rešenih točkah poslati regnikolarne deputacije, katere določijo obojestranski delež. Razprave glede ponovitve podpore Lloj'u se prično pozneje.

Vojnemu ministerstvu je izročilo trgovinsko ministerstvo mnogo prošenj trgovinskih zbornic, obrtniških zadrug in posameznih obrtnikov, naj bi se pri zalaganju vojaških potrebščin ozr jemal na malo obrt. Na to je odgovorilo vojno ministerstvo, da mora v prvej vrsti skrbeti, da je vojska vedno pripravljena za vojno, da se toraj k zalaganju morajo pripuščati le veliki obrtniki, ki se združujo v družbo ter se zavežejo k solidarnemu poroštvu.

Češki deželni zbor je 8. t. m. v podrobnej razpravi sprejel proračun. Deželni namestnik je odgovoril poslancu Pichertu, ki je govoril zoper ustanovljanje čeških šol, ter zavrnol njegova očitanja. 9. t. m. pa je deželni namestnik v jezikovnej komisiji deželnega zbora izjavil, da vlada ne more sprejeti Plenerjevega predloga, glede odpravljenja jezikovega ukaza, ker ni resnična trditev, da je ta ukaz v nasprotji z sodnjim redom i da se na manjšino ne jemlje potrebni ozir. Višje sodišče se ne more razcepiti v dva senata, ker bi to bilo škodljivo pravosodju. Glede Trojanovega predloga je vlada te misli, da prašanje glede notranjega uradnega jezika morejo rešiti le izvrševalne oblasti; nedostatnosti pa bo vlada rada odpravljala.

V tirolskem deželnem zboru je 9. t. m. izjavil deželni namestnik, da je vlada pripravljena, deželnemu zboru predložiti šolsko predlogo; ona je vendar navezana na državne šolske zakone in pričakuje, da bo tudi tirolski deželni zbor te zakone pred očmi imel.

Vnanje dežele.

Srbsko-bolgarski razpor. Iz Sredca se 8. t. m. poroča, da je rumeljska vojska uže otšla v Plovdiv, le polkovnik Nikolajev i nekoliko višjih častnikov rumeljske vojske je ostalo začasno v Sredci, da se udeleže posvetovanja glede preuredbe vojske. — Poročilo iz Belgrada od 8. t. m.: Tukajšnji zastopniki velesil so zopet v imenu svojih vlad nujno priporočili srbskej vladi, naj se mirovne razprave k malu pričnó. Tudi turška vlada je to priporočila, ker se je bolgarski knez v ta namen nanjo obrnol. — Iz Petersburga se poroča 9. t. m. da je ruska vlada nasvetovala velevlastim, naj se skupno prizadevajo, da Srbija in Bolgarija h krati vojski razpustiti. — Poročilo iz Petersburga od 8. t. m: Vojaški pristav ruskega poslanstva na Dunaji, general baron Kaulbars, ki je bil v Petersburg poklican, da poroči o premirju, kateri je mejnarodna vojaška komisija sklenola, izročil je ruskemu carju lastnoročno pismo bolgarskega kneza. — Poročilo iz Belega grada od 9. t. m.: Kraljev ukaz sklicuje skupščino na 30. dan januvarja, pridržuje si pa, sklicati jo še poprej, ako bi to zahtevale okoliščine.

Ruska akademija znanosti je izvolila našega cesarjevića Rudolfa za častnega uda.

Poročilo iz Belega grada od 11. t. m. Srbija je predložila, naj se v Bukrešu vrše mirovne razprave. Mijatović, katerega je srbska vlada določila za pooblaščenca pri mirovnih razpravah, prišel je iz Londona v Belgrad ter se dalj časa razgovarjal z ministrom zunanjih zadev in kraljem.

Iz Petersburga se poroča, da se je Kaulbars v nedeljo več ur razgovarjal z Giersom, potem pa ga je sprejel oldenburški princ, s katerim se je dve uri razgovarjal. V vseh merodajnih ruskih krogih je želja, da se car spravi z bolgarskim knezom in trdno upanje je, da car splošnjej želji ustreže. V ponedeljek je bil poklican Kaulbars k carju v Gačino. Pri tej priliki se je določilo razmerje bolgarskega kneza.

Papež je pisal na Nemško tri pisma, o katerih se mnogo govori. V prvem pismu je čestital nemškemu cesarja k petindvajsetej obletnici njegovega vladanja; v drugem pismu priporoča bavarskemu kralju katoliške misijone v nemškem cesarstvu. V tretjem pismu, s katerim podeluje Bismarku Kristov red v brilantih, naglaša, da je kanclerjeva modrost ustvarila veliko nemško državo ter prist vlja: »Tvojej modrosti ne more biti neznano, koliko moč za ohranitev javnega in državnega reda ima tista oblast, katera od nas izhaja, posebno, ako po odstranitvi ovir doseže popolno svobodo v svojem delovanju«.

Italijanska vlada se zelo dobrika abisinskemu kralju, ker se boji za Masavah; te dni je izpred Napolja odplulo posebno italijansko poslanstvo, ki nese bogate darove italijanskega kralja abisinskemu kralju.

Italijanska vlada se peča s protestom turške vlade zarad prilastitve Masavaha in hoče neki turškej vladi ponuditi denarno odškodnino.

Mej Grško in Turčijo so razmere tako napete, da se bo teško vojne ognoti; grško junaštvo je sicer ne vzbudi, ker je le na jeziku, a zapletke so take, da se bo teško iz njih izmotati, posebno zato, ker turška vojska nestrpno čaka, da bi zgrabila Grke. Turški generali ščujejo vojake, ki morajo prenašati vse zimske težave i nadloge, pa brezposleni stojé na meji. Tako to ne more dolgo ostati. Grška vlada zahteva, naj velevlasti prisilijo Turčijo, da jej ta odstopi tiste kraje, kateri so jej bili v berolinskej pogodbi pripoznani, a velevlasti tem nečejo nič slišati. To potrjuje Bismarkov organ, ki piše: Če tudi velevlasti o posameznih sredstvih in potih vshodnje politike niso še popolnoma enih misli, vendar pa so edine v tem, da se imajo razmere po mirnej poti na podlogi berolinske pogodbe vrediti, in se bodo odločno upirale vsakej poskušnji, da se diplomatično delo z silo uniči. **Zato bi bilo čisto naravno,** ako bi grška vojna politika **našla** zaprte duri vseh evropskih vlad. »Post« pa piše: Srbsko-bolgarski razpor so sicer velevlasti zavrle in upati je, da ga tudi poravnajo; v prihodnje pa bo pravilo, da se vsaka država na Balkanu, katera hoče predrugačiti red in pravice z silo si pridobivati, prepusti svojej sreči.

Na Nemškem se je sklenol zakon, vsled katerega je postalo žganje državni monopol. To je po naših mislih pametno, in bi tudi pri nas bilo dobro.

V Kartageni na Španjskem je vstal ponoči od 10. na 11. t. m. upor. Uporniki so napadli utrdbo Sain Julien. Guvernerju se je po noči ob enej uri naznanilo, da je v utrdbi vstal upor. Utrdba stoji na morskem bregu, v temi se jej je približal nek častnik z uporniki, drug častnik pa mu je vrata odprl. Uporniki so navalili v trdnjavo in zvezali guvernerja. Ko se je to naznanilo generalu Fajardo, napotil se je s petimi kompanijami proti utrdbi, pustil vojake zunaj ter šel z štirimi žendarji pred utrdbo, da upornike ujame. Ti pa so ustrelili na generala, katerega so štiri krogle ranile. Ker pa upornikov posadka druzih utrdb ni podpirala, morali so se umaknoti ter so se otelí na morje na neko trgovinsko ladijo, namenjeno v Oran.

Angleško ministerstvo, kakor se poroča iz Londona, ne bo zahtevalo od državnega zbora, naj mu izreče zaupanje, ampak prepusti liberalcem, da se oni pripravijo za napad. Da pa tem pot prekriža, predloži osnovo preuredbe, ki se bo v bistvenih točkah ujemala s predlogami voditeljev liberalne stranke. Najvažniša predloga bode promemba deželne uprave za Irske in Angleško, ki pa Parnelitom gotovo ne bode po volji. Pri vsem tem hoče vlada irsko prašanje najprej na dnevni red postaviti, in če propade, razpusti spodnjo zbornico ter se obrne na deželo z geslom, da stoji za celokupnost države.

Francozi so na Tuneškem zelo marljivi. Začeli so delati luko pred Tunisom; ustanovili so mnogo arabskih in še več francoskih šol za domače ljudstvo; po vsej deželi se snujejo občine po francoskem načelu in v mnogih uže sede francoski občinski svetovalci poleg domačih. Povsod se delajo ceste in tudi železnice, kar je poljedelstvu jako ugodno. Francoskih podjetnikov i naseljencev ne manjka; vsako leto se proda Francozom 30.000 hektarov državnega zemljišča. Vinogradi se po vseh krajih delajo i ne bo dolgo, ko bo Tunizija bogata vinorodna dežela.

Severno amerikanski senat je sprejel zakon zoper mnogoženstvo. Mormoni bodo stali pod državnimi nadzorniki, kateri bo imenoval državni načelnik. To je dober in potreben zakon.

DOPISI.

Iz Koperskega okraja dne 5. januvarja 1886. — Nove občinske volitve v Dekani so bile 21., 22. in 23. meseca oktobra. Da ne bi bil nekdo po nepotrebnem vložil proti tem volitvam priziva, imeli bi uže novo izvoljenega župana.

Kakor pa se ni moglo pričakovati drugače, zavrglo je visoko c. kr. namestništvo protest ter volitev popolnoma odobrilo. Tedaj se bo 16. t. m. vršila volitev novega župana. Za častni županov sedež se — kakor čujemo — poganja več novo izvoljenih zastopnikov občinskih; ali le jeden more biti. Kateri pač bi bil najspretnejši? Vrli zastopniki! Vi vendar nam ne zamerite, če tu izrekamo svoje prepričanje, in to je: Župan mora biti mož razumen, čistega avstrijskega mišljenja in duha; povse pošten in ne strankar ter skrben za blagost občine.

Takega možа pa imate mej saboj, vsi ga dobro poznate; ima tudi od strani volilcev naj več glasov. Ta je dosedajni nadžupan g. Ivan Grison. On umeje in govori nemški; slovenski in laški, pa je tudi v pisavi zmožen. On odgovarja vsakemu v tistem jeziku, v katerem mu kdo dopisuje, z Vami pa, kakor znano, občuje le v Vašem materinem milem slovenskem jeziku.

Za dobo njegovega županstva so se slavnostni dnevi habsburške dinastije prav slovesno praznovali, kar ste z lastnimi očmi videli in tudi lahko v časopisih brali. — Njegovi občinski računi so popolnoma v redu in potrjeni. Kmalo po nastopu je izročil občinsko cesto, ki veže Dekani z okrajno, cestnemu odboru. Prva je bila poprej pravi potok, zdaj pa je prav lična. — Občina Tinjanska bi morala mu biti prav hvaležna za skrb in trud, da jo je rešil velike zgube; če se mu pa ni še vse posrečilo, ni odgovoren on, ampak oni, ki ne sprejmejo njegove dobre besede in očetovskega sveta.

In Dekani mora se tudi njemu zahvaliti, da je podrtijo stare župniške hiše — mišji zbor — premenil v novo, ki je zdaj pravi kras vasi.

Mi bi Vam mogli našteti še druge njegove zasluge za občinsko blagostanje, govoriti posebno o požrtovalnosti njegovej, ali vse to opustimo, ker nočemo žaliti njegove dobročutnosti.

Ni toraj potreba prevdarjati in prevdarjati, kdo Vam bodi zopet glava ali župan. »Edinost« Vam ga je poslednikrat priporočala. Vi ste jo slušali. Zato Vam zopet najspretnejšega priporoča županom.

Volite ga dne 16. t. m. soglasno v Vašo blagost, in ne dajte se premotiti nikomur, kdor bi Vam druzega priporočal. Živeli modri občinski zastopniki; in živio novi župan g. Ivan Grison!

Domače in razne vesti.

Imenovanja c. k. finančnega vodstva v Trstu: Finančne straže nadzornik Jot. Vovk carinarjem in carinski praktikanti Rob. Baldassi, Evg. Camocino in Alb. Krebser kontrolnim pristavom pri carinskih uradih, praktikant Nik. Martinolich carinarjem, carinar Art. Kustrin luknim in pomorsko-zdravstvenim opravnikom, respicijent finančne straže Ad. Bagnalasta carinskim pristavom in luknim in zdravstvenim opravnikom v Milah, carinskim kontrolorjem praktikant Rajmond Arming, carinskim pristavom praktikanta Teod. Lauffer in Rud. Cavedoni; carinskim voditeljem in luknim zdravstvenim opravnikom carinska pristava Kar. Malloyer in carinar Ljud. Salix pl. Felberthal, carinskim oficijalom voditelja Josipa Huszah, Kar. Schwab, finančne straže komisar Gust. Neth; oberlajtenant Iv. Borić, pristav solnega urada Jos. Devetak, in carinskega urada pristav Iv. Sumič; nazadnje carinski oficijal Henr. Walter višjim oficijalom pri glavnem carinskem uradu v Trstu.

Odlikovanje. Vpokojeni otdelkni svetovalec, prejšnji dvorni svetovalec pri deželnem namestništvu v Trstu, Pozzi, bil je pri vpokojenji odlikovan z redom železne krone druge vrste.

Pomiloščenje. Cesar je 103 kaznjencem odpustil daljšo kazen, mej temi 10 v Kopru, 3 v Gradiški, 4 v Ljubljani in 3 v Begunjah.

Predsedništvo pol. društva »Edinost« vabi vse odbornike, namestnike in poverjenike v sejo v nedeljo; 17. t. m. ob 10½ uri dopoludne v prostorih del. podp. društva (Via Molin piccolo Nr. 1). Ker gre za zadnje volitvene priprave, se je nadejati, da pridejo vsi vabljeni prav gotovo.

Pri mestnih volitvah v četrtej skupini, ki so se vršile včeraj in predvčerajšnjem, zmagali so rudeči, česar uže poprej ni bilo dvomiti; otdalo se je 1111 glasovnic in dobili so: dr. Bazzoni 1023, Combi 784, Nobile 778, Pervanoglù 777, Boccardi 776, Tolusso 772, E. Rascovich 768, Stransky 766, dr. Angeli 765, dr. M. Luzzatto 763, Jakob Liebmann 761 in dr. Venezian 756 glasov. Kandidatje associazione politica so dobili od 341 do 304 glasov.

Mestni svet. Zadnji ponedeljek je imel sedanji mestni svet zadnjo tajno sejo. V tej seji so bili imenovani dosedanji tajnik dr. Artico za šestega asesorja, prvi koncipist Ticijan Vareton za tajnika, drugi koncipist dr. Vecchi za prvega koncipista in tretji koncipist Emil Migliorini za drugega koncipista. Za kateheta na mestnej višjej gimnaziji je bil imenovan P. Jos. Artico; potem so se določile plače za kateheta mestne višje realke sploh in za sedanjega kateheta P. Iv. Venchierutti ad personam. Primarni zdravnik dr. Perko mestne bolnišnice je bil na svojo prošnjo vmirovljen, vodja preskrbnišnice Fel. Machlig v svojej službi potrjen, in dovolilo se je 20.573 gld. 41 kr. za pokritje troškov, katere so povzročile koze.

Volilni shod društva Edinosti in zastopnikov lokalnih odborov okolice. (Konec). Predsednik Nabergoj je na to pozval zastopnike IV. okraja, da poročajo o svojem kandidatu. Oglasi se pred vsemi starosta okoličanskih veljakov, g. Josip Primožič in na ves glas zatrdi, da IV. okraj še nikoli ni bil tako edin, kakor je sedaj; pa zbral si je tudi kandidata, moža mnoge vede in trdnega značaja, svetovalca više sodnije v Trstu, gospoda **Filipa Abrama**. On torej prosi, naj zbor proglasi omenjenega gospoda kandidatom za IV. okraj. — Enako izjavijo tudi gg. Ivan in Andrej Martelanc iz Barkovelj in g. Pogorelc z Grete. G. V. Dolenc še povdarja, kako se uže zdaj silijo nekateri nebodijihtreba volilcem IV. okraja, ali on je gotov, da premaga zdravi razum volilcev in da bode g. Abram soglasno izvoljen. Predsednik na to prokliče g. Filipa Abrama kandidatom IV. okraja in zbor sprejme to kandidaturo sè živahnimi živioklici.

Predsednik na to povabi nazoče zastopnike V. okraja, naj poročajo o svojem kandidatu. Navzoči udje volilnega odbora za V. okraj poročajo, da sicer nek duhovni, potem g. Burgstaller in še par drugih od teh obeh odvisnih sicer vse žile napenjajo proti g. Živcu, ali da pri vsem tem se je velika večina volilcev zedinila za dosedanjega poslanca g. Živca. G. Dolenc povdarja odločnost in neustrašljivost gosp. Živca, gosp. Josip Primožič tudi pohvalno govori o njem. g. Zuljan pa celo izjavi, ako niso v V. okraji gotovi da zmaga Živic, naj to naznanijo, da ga bodo potem volili volilci III. okraja, kateri znajo dobro ceniti Živcovo odločnost. Glede na vse to prokliče predsednik gosp. **M. V. Živca** kandidatom za V. okraj. Zbor pozdravi to proklicanje sè živioklici.

G. Živic se zahvali pred vsem za skazano mu zaupanje in potem razvija svoj program, povdarja, da v prvej vrsti treba Slovencem v Trstu šol in sploh napredka, potem raznih obrtnij, da bodo mogli živeti časom primerno. G. Živčev program bil je jako pohvaljno sprejet.

Na to odstopi Nabergoj predsedništvo g. J. Primožiču, kateri po kratkem nagovoru prosi nazoče zastopnike VI. okraja, naj poročajo o svojem kandidatu. Oglasi se v imenu lokalnega odbora gosp. Ivan Gerlanc iz Kontovelja in poroča, da volilci VI. okraja ostanejo pri starem svojem poslancu g. **Ivanu Nabergoju**, katero izjavo je zbor sprejel z veliko navdušenostjo. G. Nabergoj se zahvali in izjavi,

da še ta pot prevzame poslanstvo, in porabi priliko, da se presrčno zahvali za tako častni dokaz zaupanja o volitvi za držav. zbor, katera volitev je slula po svetu in je okoličane pokazala kakor politično zrele in patrijotične može.

Enako kakor za volitve v deželi. zbor, naj okoličani vsak čas in tudi zdaj o volitvah za mestni zbor dokažajo svojo politično zrelost. Lepe besede g. Nabergoja so napravile na vse nazoče najboljši vtisek.

Oglasi se še g. V. Dolenc in pravi, da bi se mogla denes na vsak način obravnavati tudi prošnja na vlado zarad podpore za okoličane po toči poškodovane, kajti zadeva je obče okoličanska, ne velja torej, da društvo Edinost samo sklene to peticijo, ampak podpirati jo morajo vsi okoličani. Predlaga torej, naj se naroči g. Nabergoju, ki je prvi zastopnik okolice, naj v posvetu z drugim izdela prošnjo, naj jo razpošlje za podpis po vsej okolici in naj jo v družbi še z drugimi deželnimi poslanci izroči ministru notranjih zadev. Ta predlog bil je enoglasno sprejet in g. Nabergoj je izjavil, da rad sprejme naloženo mu delo v korist okolice in da vse prej ko prej izvede.

Prevzemši zopet predsedništvo se g. Nabergoj še lepo zahvali za mnogoštevilen obisk važnega zbora, katerega sklene s tem, da povabi nazoče, naj vskliknejo 3kratni živio na presvitlega cesarja Fran Josipa I.

Zbor navdušeno zakliče močni trikratni živio in se razide.

Zbor tržaških volilcev tretje skupine je bil 9. t. m. zvečer v borsnej dvorani. Če tudi je bilo zelo slabo vreme — burja z snegom — vendar se je sešlo mnogo volilcev. Zborovanje je odpri dr. Rabl, načelnik društva »Associazione politica triestina« z nagovorom, v katerem je omenjal dvajsetletno gospostvo Progresove stranke in mestne uprave ter naglašal, da je radikalizem in narodna prenapetost te stranke Trst osamila i njegovim interesom veliko škodovala. Le potem, če se uprava izroči v roke državi zvestim možem, bode mogoče, da Trst dobi od državne vlade vse to, kar ima pravico zahtevati. — Za njim je govoril g. Appolonio ter naglašal važnost tako želno pričakovanih letošnjih občinskih volitev, ker imajo namen, da načelno pokažejo državno zvestobo mesta Trsta. Tu ste v boji dve načeli in dve stranki, ena dela za zvestobo cesarju in državi, druga pa tej zvestobi pri mnozih prilikah javno v obraz bije in to mora nepogojno Trst uničiti. Izid volitev odloči srečo i nesrečo naše občine in zato je treba voliti odkrite, značajne može. Našo stranko imenujejo konservativno, a mi vsi smo liberalni, le da zvestobo državi očito in glasno poudarjamo, in prav zato se bojujejo zoper nas z nepoštenim orožjem ter pravijo, da smo vladini klečeplazi, če tudi gojimo le tiste čute, katere mora gojiti vsak avstrijski državljan. Naša mestna gosposka, naše zastopstvo se je doslej s tem ponašalo, da je pri vsakej priliki delalo fakcijozno opozicijo, to pa, kakor vsak vé, našim interesom le škoduje. Naj prebivalstve premisli, da tako ne more dalje iti; mi vsi smo potrebni mirú, strankarska prašanja naj se denejo na stran; volimo pri prihodnjih volitvah v složnosti in pridobimo si tudi zaželeni mir. Menenje mej ljudstvom se je predrugačilo, ono noče več političnih bojev, ono hoče slogo z vsemi in interese vseh, ono hoče gojiti zvestobo cesarju in državi, kakor so jo gojili naši predniki, ki so prav s tem pospeševali životne interese naše občine ter utemeljili blagostanje in razvoj tega emporija. Govornik dalje omenja narodnostnega prašanja ter pravi, da se mora ozir jemati tudi na tiste narodnosti, ki so v manjšini in končuje tako le: Če odkrito priznamo, da smo Avstrijci z dušo in telesom, če složno izvolimo zahtevam mesta ugoden občinski svet, potem smemo upati, da tudi pospešimo interese našega mesta in okolice. Z fakcijozno opozicijo ne opravimo nič. Mi moramo v Avstriji iskati svoje sreče ter jo najti. Volimo tedaj kandidate, ki so dobri Avstrijci i mir naredé! — Potem je dr. Rabl prašal, ali so vsi volilci dobili volilnice, in ko je veliko pričujočih roke vzdignolo, da jih niso dobili, opomnil je, naj se tisti volilci, ki do srede zvečer ne dobé volilnic, oglasé osobno v mestnej hiši, in sicer v četrtek, najboljše dopoludne, da se zadržki o pravem času poravnajo. — Kandidatje za tretjo volilno skupino pa se niso postavili, in sicer zato ne, ker v četrtej skupini, ki ni še volila, teško protiró postavljeni kandidati in bo potem na te v tretjej skupini ozir jemati. Volilni odbor pravi, da postavi sam kandidate, ker ni več potrebnega časa, sklicati zopet volilne skupščine in prosi, da se mu ne odreče zaupanja. Ta napaka bi se prihodnjič pač morala odpraviti, ker je velik greh na ustavno svobodo. Konečno poprime g. Appolonio še enkrat besedo ter prosi pričujoče, naj po moči vplivajo na volitve tudi v četrtej volilnej skupini.

Slovanska čitalnica v Trstu. V nedeljo 17. januvarija t. l. ob 5 i pol zvečer bode *glavni zbor* z dnevnim redom uže objavljenim v našem listu. Ker bode ta sestanek zelo važen, upamo, da ne bodemo imeli prilike potem tožiti, kakor se je čitalo pred nekaterimi dnevi v poročilu o nekem slovenskem družtvu, »da so se posebno odlikovali in svetili se svojo odsotnostjo nekateri člani, ki rešetajo in obsojajo radi družtveno delovanje«.

Poraba živeža v Trstu v letu 1885 se je zadačilo: 93.471 hektolitrov vina (95.470 hekt. v letu 1884), 490 mtr. centov grozdja (201 mtr. c. v letu 1884), 40.092 hektol. pive (35.093 hktl. v letu 1884). 4796,88 htl. žganih pijač (4634.61 hktlr. v letu 1884), 20745 vol in krav (20.438 v l. 1884), 22557 telet (23.226 v letu 1884), 16.983 skopcev (koštrunov) (12.480 v letu 1884), 32.493 jančkov (30.034 v letu 1884), 6597 prascev (6837 v letu 1884). Iz tega pregleda se vidi, da se je vina zadnje leto manj popilo, več pa piva, in žal, tudi žganja.

Magistratovi najeti beričі delujejo na vse kriplje, da volilci progressove stranke kandidate vole. Kakor slišimo enakih tajnih beričev ne manjka tudi v okolici — magistratove sluge namreč preradi predaleč segajo, kakor je v njih moči vse z upanjem dobička in plačila od prihodnjih svetovalcev ako jim na tron pomagajo. Naše vrle okoličane svarimo pred takovimi ljudmi ki gotovo vse poskušajo, da le v službi ostanejo ali pa primerno plačilo za ta »njih trud« vdobe. Vzlasti naj si ne puste vpljivati od kapovil ki naravno magistrat podpirajo ter njegove privržence za kandidate priporočajo. Vsak naj dela kakor mu veli lastna vest, da bode boljše zanj in za narod kojega ud je, vsaj uže vsak to ve kake barve so progressovci in sploh magistratovci. Škodo ki so vam jo oni učinoli razvidite lahko sami iz tožnih sedanjih razmer, katere nekoliko opisujemo v denašnjem in prejšnjih uvodnih člankih kojih prečitanje vsakteremu priporočamo. Torej pazi!

Odprava tržaške svobodne luke. Iz Budimpešta se poroča, da se je pri razpravah zastran ponovitve avstrijsko-ogerske carinske in trgovinske zveze tudi to določilo, da se imati svobodni luki v Trstu i na Reki zadnji čas do konca 1889. leta odpraviti. Ogerska vlada je svetovala, naj se to zgodi še poprej, ali nazadnje se je udala.

Lokalno železnico Trst-Vipavo utegnemo vendar k malu dobiti. Trgovinsko ministerstvo je dotičnej družbi dalo uže dovolitev za zgradbo železnice od goriške postaje k Ritterjevim fabrikam v Stražič in Podgoro. Potem se prične graditi železnica Gorica-Vipava-Sežana, za to Sežana-Trst in nazadnje Ronki-Crvinjan s postransko progo Fiumicello-Oglej. Pri tej priliki postavi omenjeno družtvo tudi velik most čez Sočo.

Najstarši veteran. 8. t. m. je bil pokopan v Trstu 92 letni Anton Šust eden izmej zadnjih, ako ne najzadnji vojak zoper prvega Napoleona, ki je nosil znano bronasto svetinjo. Bil je najstarši mož tržaškega veteranskega društva.

Istrska državna stipendija, noseča 84 gl. na leto, podeli se gimnazijalnemu učencu iz kopne Istre, predstvo imajo oni, ki so rojeni v katerej občini poreške škofije in se mislijo posvetiti duhovskemu stanu. Prošnje, katerim se ima priložiti rojstveni list, spričalo o stavljenih kozeb, ubožni, domovinski list in šolski spričali zadnjih dveh polletij, naj se vložé po dotičnih šolskih vodstvih škofovskemu ordinarjatu v Poreču do 3. januvarja t. l.

Tržaške novosti:

Vreme. V nedeljo k malu popoludne je začelo mej burjo tako mesti, kakor bi cunje trgal, kar se v Trstu malokdaj vidi; sneg pa so v mestu naglo odpravili, v nekaterih, burji odprtih krajih se je začel delati led, a tudi tega so razsekali. Po strehah, ker je mrzlo burjno vreme, leži še danes nekoliko snega. Venec nad Trstom pa je ves bel. Redka prikazen.

Nesramnost tržaških Lahonov presega vse meje. — Mej kandidati tukajšnjega političnega društva je bil tudi Ivan Artuso; da se nad njim znese iskala je smradljiva Šalobarda pajka v olju ter nesramno v svet zatrobila, da je bil oni Artuso uže obsojen radi vdeležbe tatvine ter da za tegadelj ne bi smel kandidovati. Omenjeni Artuso poslal je v včerajšnje liste opravičbo, da je to golo obrekovanja nesramnih pismov Šalobarde ter, da se ni on še nikoli tatvine krivega skazal! Ako je zadnje res, ne moremo se prečuditi izdajski strupenosti šalobardinih dopisunov kojih nesramnost res vse meje presega; če je pa res, kar naveden bit tako javno in jasno trdi obžalujemo g. A. ki je svojo napako, vedoč vendar kandidaturo sprejel.

Najlepše deklice v Trstu. V Trstu je navada, da se vsako leto enkrat v javnem gledališči razsodi, katere deklice so mej pričujočimi najlepše in te dobé posebna darila. Letos se je to godilo 10. t. m. v gledališči Armonija. Prvi dar je dobila gospica Berta Görz, drugi pa gospica Hedviga Szontag. Mi nikakor ne obsojamo te navade, mislimo pa, da so v Trstu še lepše deklice, ki pa cveto, kakor vijolice v tihem prijetnem domačem zavetji, ker so presramežjive, in preponižne, da bi za svojo lepoto iskale javnega odlikovanja. Take rožice pa so največ vredne; tem dajajte srce in roko, mladeniči, ki kaj veljate.

Nesreče. 21letnega kočijaža M. Bosusch ki je prišel predvčeranjem iz Ofena z konji namenjenimi na Grško bacnol je konj tako močno v prsa, da so ga morali odnesti v bolnico. — Čevljar Fr. Ukmann šel je po ledu, se izpodrsnol, padel ter si nogo izvinol radi česa je moral v bolnico. — Ljubosumni Penko jih je dobil z nožem pod rebra ter se mora sedaj zdraviti. — 48letni berač Olivo zgrudil se je predvčerajšnjim od slabosti na tla od koder je bil prenešen v bolnico.

Kmetijsko predavanje. Gosp. profesor Kramar bo imel v nedeljo 17. t. m. v Škednji kmetijsko predavanje.

Kolera. Še zdaj neso zdravniki in še manj ljudstvo gotovi, je-li so one štiri osebe ki so pred nekoliko tedni umrle za kolero kakor so tedaj listi in »učenjaki« zdravniki tržaški z protofizikom na čelu razglasili, ali za ostrupljenjem z mišnikom. Ko so namreč poslali protokol o teh štirih višjemu zdravstvenemu zboru na Dunaj, ga je ta zavrnol z opombo naj se bolezen še dobro preišče ter se dokazi navedejo. Čudno! pri tolikej učenosti in tolikih zdravnikih niti jeden ne more z gotovostjo reči: bila je kolera!

Popravek.

V zadnjem listu tiskanej zahvali za pogreb J. Makarovića naj stoji na mesto Franjo in Roža Furlan — Franjo in Roža Makarović sin in hči, in Matevž Furlan zet. —

Št. 29

Slavno uredništvo!

Z ozirom na §. 19 tisk. postave Vas uljudno prosim, to le v Vaš list sprejeti:

V št. 103. lista «Edinost» od 30. decembra 1885 se nahaja notica «nemščina v Postojnskej občinskej pisarni», na kar to le odgovorim: Dotična prošnja P. B. ni bila v občinskej pisarni spisana, tudi ni res, da jo je občinski tajnik pisal, ampak pisala jo je, po dokazih, katere imam v rokah, neka popolnoma privatna osoba. Sploh pa za stvari, katere se zunaj občinskega urada godijo, in ako bi bil vzrok tudi občinski tajnik, županstvo ne more biti odgovorno.

Županstvo v Postojni dne 10. januv. 1886.

F. Vičič, župan.

Električna ladija. Zadnji teden so v severnej Ameriki v morje spustili ladijo, katero goni elektrika. Ladija se imenuje «Heureka» in kmalo nastopi pot v Evropo. Če se poskušnja potrdi, kar ni neverjetno, potem vstane mej pomorskimi vožnjami velika prekucija.

Borsno poročilo.

Kurzi papirjev so se sopet zboljšali, ker je politična situacija jako ugodna postala, posebno pa ker je dobro upanje, da se diference na Balkan rešijo naj začasno brez vojne.

Dunajska Borsa

dne 12. januvarja

Enotni drž. dolg v bankovcih	83	gld	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	84	»	05	»
Zlata renta	112	»	25	»
5% avst. renta	101	»	15	»
Delnice narodne banke . .	871	»	—	»
Kreditne delnice	296	»	—	»
London 10 lir sterlin . .	126	»	—	»
Napoleon	127	»	—	»
C. kr. cekini	10	»	06	»
Kr. državnih mark . . .	5	»	95	»

Poslano. *)

Volilci III. razreda!

To so kandidatje, katere Vam preporočamo za volitev v mestni svet.

Zbrani so mej meščani detavnimi, omikanimi, pogumnimi in mej takimi, kateri gledé na njih patriotizem, ki sloni na politiki našega mesta, našega cesarstva avstrijanskega in prospešuje zboljšanje interesov Trsta, ni mogoč noben dvom; ti so:

Basevi Giuseppe fu Alessandro
posestnik.
Luzzatto Raffaele
posestnik.
Palese Pietro
posestnik.
Panfili Enrico
posestnik.
Pazze Pietro Augusto
vknjižena firma.
Pinter dr. Adolfo
zdravnik.
Rabl dr. Giuseppe
posestnik.
Richetti Eugenio
vknjižena firma.
Rossetti de Scander Pasquale
c. k. uradnik.
Sciolis Domenico
c. kr. uradnik.
Vierthaler Augusto
c. k. profesor.
Zamara Luigi
c. kr. uradnik.

*) Za takove članke je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu dotični zakon veleva. Ured.

Volilci! Vi, kateri ste vedno pokazali, da daste Svoj glas za vnapredenje principa, ki nas navdušuje, dokažite tudi ta krat Svoje čisto politično menenje vsim sometščanom in volite soglasno listo kandidatov, kateri so vam predloženi.

Trst, 7. januvarja 1886.

Volilni odbor politične zadruge Tržaške.

Francesco cav. Dimmer, predsednik.
Alimonda Luigi — Andreola Francesco — Anasipoli — Apolionio Marco — Artuso Giov. — Bachschmidt Luca — Basevi Gius. fu Aless. — Begna Antonio — Bettio Fr. — Bianchi Natale — Boengo Giuseppe — Borghi Luigi — Bruker Cav. Federico — Brunner Pietro Beniamino — Brunner Carlo — Brunner Avv. Eugenio — Buchler Dr. Giulio — Buchreiner Cav. Luigi — Burger C. F. — Burgstaller Giov. Batt. — Burgstaller nob. de Bidischini Gius. — Cadore Luigi — Calafatti Guglielmo — Caroli Carlo D. Cattolla G. — Cavazzani Avv. A. — Clescovich Cav. S. — Clescovich Ugo — Comuzzi Pietro — Cossutta Ferdinando — Covacich Andrea — Cozzutti Antonio — Criscopulo Giorgio — Cruciani Lodovico — Dalla Torre cons. Crist. — Daninos Cav. Avv. Angelo — Degano Luigi — Dejak Ant. junior. — Di Demetrio Ant. Cost. — Dimmer Cav. Francesco — Dodmasei Pietro — Dolenc Franc — Ekhardt Gustavo — Eisner de Cav. Giacomo — Fabrizi cons. Probo — Facchini Giov. — Fridrich Pro. Francesco — Foschiatti Ant. — Giuliani Santo — Goldschmiedt Carlo — Goldschmiedt Cav. Leopoldo — Gossleth Cav. Emilio — Graberg Gustavo — Jellussich Giuseppe Sigis — Jeušek Peter — Hermanstorfer Lodovico — Hofmann Carlo fu Gius. — Hofmann Edoardo — Hofmann Giorgio — Kircher Giov. — Koch Michele — Kugy Paolo fu Paolo — Lampič Matteo — Leoni Gius. Lustig Ivan — Lorenzon Michele — Loser Dr. Cav. Josip — Lovrich Ivan — Lug Franc — Lunardelli Avv. Clemente — Lutschounig prof. Vittorio — Luzzatto Raffaele — Maglich Ettore — Malaian Dr. Ivan — Massopust Ugo — Maurich Blaž — Mauser Cav. Gius. — Mazzalors Luigi — Medicus Dr. Enrico — Melingò Emanuele — Miklaucich Jos. — Mingotti Eug. — Morpax Cav. Luigi — Morpurgo Bar. Dr. Emilio — Morpurgo Bar. Marco — Moscheni Giov. Antonio — Motka Gius. — Mussettich Cav. Edoardo — Nuschak Franc — Oblasser Emil — Padovan Domenico — Palese Peter — Panfili Enrico — Parisi Jos. — Pazze Peter Ang. — Petracco Franc — Pfeifer Vitor — Piber Ant. — Piccoli, Dr. Francesco nob. de Vestre — Pinter Dr. Adolfo — Pippan Andrej — Pollitzer Aug. — Politzer Enrico — Porenta comm. Dr. Carlo — Posselt Carlo — Pregler Gustav — Qualitzer Luigi — Rabl Avv. Josip — Ralli Bar. Cimone — Ralli Bar. Paolo — Reina Cav. Ant — Reinelt Bar. Carlo — Renner Enrico — Ress Jos. — Riechetti Cav. Eugenio — Righetti Cav. Dr. Ivan — Romano Giorgio — Rossetti Scander de Pasquale — Rupnik Edoardo — Sartorio Bar. Pietro jun. — Schiavoni ing. Augusto — Schollian Wendelino — Scholz Tommaso — Schröder Crist. Mattia junior — Sciolis Cons. Domenico — Sevastopulo Dr. Aless. — Slaus Jos. Lovr. — Stalitz Carlo — Marz Cav. de Valrisano — Stolfa Peter — Stoper Filip — Tenschl Cav. Jos. Michele — Thaller Jakob Filip — Tolloy Peter — Tommasini de Cav. Avv. Ant. — Urbancich Matej — Vardacca de Anastasio — Verdier Iv. — Verdin cons. aul. Dr. Ant. — Vierthaller prof. — Volpi de Cav. Avv. Ant. — Vörös Jos. — Vucetich Iv. pl. de Bielitz — Waldauer Gustav — Wittmann Cav. Dr. Paolo — Wünsch Adolf — Zamara Cav. Luigi — Zorzenoni Luigi.

Opomba. Vsakdo mera svoj volilni listek osebno donesti v urno, katera bodo odprta v mestnej dvorani II. nadstropju mestne palače v petek 15. t. m. od 9 ure zjutraj do 2 popoludne in soboto 16. t. m. od 9 ure zjutraj do 2 popoludne.

Vsak naj natančno zapiše imena kandidatov.

Kedor ni dobil volilnega lista na dom, ga lehko dobi osobno do četrtka 14. t. m. od 9 zjutraj do 2 popoldne v malej dvorani mestne palače.

Št. 3

Razglas.

Dne 28. januvarja t. l. ob 1 uri popoludne bode v županskem uradu v Tomaji javna dražba, na katerej se odda prekladanje jednega kosa skladovne ceste mej Tomajem in Dutovljami.

Klicna cena znaša 2230 fr. 99 kr. Podjetnik položi 5% varščino.

Natančneji pogoji in načrt ogleda si lehko vsakedo pri cestnem odboru v Sežani.

Cestni odbor

v Sežani 6. januvarja 1886.

R. Mahorčič, načelnik.

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' i. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed Industria

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

3 % annuo interesse verso preavviso di 4 giorni
3¼ » » » » » » 8 »
3½ » » » » » » 30 »

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d' interesse comincierà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

3 % annuo interesse verso preavviso di 30 giorni
3¼ » » » » » » 3 mesi
3½ » » » » » » 6 »

Banco Giro:

Ban onote 2½% sopra qualunque somma
Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons ¼%

Antecipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da convenirsi.

Mediante apertura di credito a Londra ½% provvigione per 3 mesi.

» effetti 6% interesse annuo sino l' importo di 1000 per importi superiori da con-

Trieste, 1. Ottobre 1883 48—48

VLAHOV

Likver okrepljujući želudac

odobren po viših oblastih sa dekretom a pripravljen od

ROMANO VLAHOV

Šibenik (Dalmacija) sa filialkom u Trstu, Via S. Lazzaro Br. 1.-A.

Ovaj likver, koji se uzimlje mješan sa vodom, kavom, vinom, teom il juhom, sastavljen je iz vegetalnih sokovah, imajućih zdravotna svojstva, te se njegovo neposredno djelovanje pokazuje u želudcu i kod probavljajućih organah; nadalje čisti krv izpravljajuć slabinu i tromost i pospješujuć tek. On čisti polagano, uništuje gljiste ublažujući kroničke hrapavosti jetarah, slezena, umanjujući sve malo po malo zastarjele bolesti hemoroidah.

Uzme li se likera danomice, čuva od otrovnih miazmah, proizvirućih koli od pokvarena zraka, toli od epidemijah, zato je izvrstan lijek proti *groznici* i proti *koleri*.

Ono pako što sačinjava pravu osebinu likera u zdravstvenoj struci jest, što oslobadja ljude odane srčbi i pokunjenosti od škodnih posliedicah, koje čovječanstvu daje veliki broj nesrećnih.

Zaista iza malo danah čovjek, koji se služi tim likerom čuti, da mu je povraćena životna snaga, i čuvstvo blagostanja čini ga zadovoljnim, probudjenim i svježim za svaki rad. 20—18

Da se olahkoti kupovanje občinstvu gospodar tvornice osnovao je na široko razprodaju svoga likera, koji se može dobiti u svih **kavanah i rakijašnicah.**

OSVALDO PITTINI

Odlikovan g. 1871 — Odlikovan g. 1871.

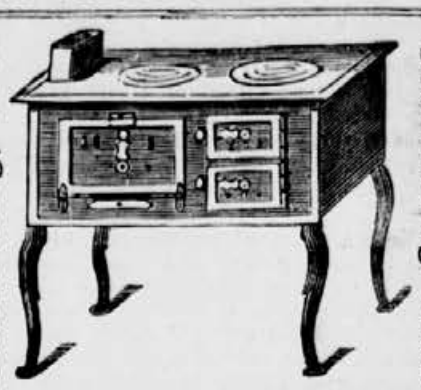

Tvornica ekonomičkih ognjištah od željeza ili zemljenih za gostione, krčme i obitelji. Priugotavlja takodjer ognjišta sa kotlom vodenim tlakom, koji tjera vodu i u više spratove. Obavlja naručbe za Trst i izvana. Troškove za naručbe izvan Trsta plaća naručitelj.

NB. Ognjišta pravi polag mjere iz željeza i otima. Nadalje imade na skladišči

Pećih sa regulatorom,

koje su vrlo elegantne, uzimlju malo prostora, dobro griju a upravljaju se regulatorom. Peći Friedland usavršene sa ventilatorom i regulatorom. Sustav Meidlingerov sa neprestanim ognjem. Njimi se griju po 2—3 sobe.

Poglavitni nauki in molitve ki jih mora znati kdor hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica katera je izšia v naši tiskarni in se dobiva po 4 novc.

Konkurenca

slepariji s konjskimi žebrakami!

Uže 87 let obstoječa

c. kr. deželno privilegovana

Tovarna za žebrake in koce

poprej

Lichtenauer-ja udove in sinov

razpošilja po svoji dunajski zalogi

konjskih žebrak

190 ctm. dolgih 130 ctm. širokih, nepokončljive baže, temne barve, z živejšimi krajci, po

gld. 1·60

z zavijanjem vred.

Kdor jih vzame 10. dobi jedno po vrhu ali se mu pa cena za 10% zniža.

Samo zaradi velikanske izdeljave in razprodaje smo v stanu žebrake take nenavadne velikosti in odlične baže tako ceno prodajati. Na stotine pohvalnih pisem je vsakemu na ogled. Razpošilja se po poštnem povzetji. Neugajajoče blago se brez ugovora nazaj vzame.

Dobro naj se nazi na naslov:

Pferde - Decken - Fabriks - Haupt - Niederlage,
Wien, I. Rothenthurmstrasse 14.

Svarilo!

Vsacega svarimo pred kupovanjem od tacih firm, ki se boje javno podpisati svoje ime in neopravičeno posnemajo našo anonco. 6—6

! Previdnost je potrebna !!

Vsakdo je lahko zdrav in doseže visoko in srečno starost, ako skrbi za zdravo telo. Največ bolezni prihaja iz krvi, zato mora vsakdo dobro gledati, da krv zdravo ohrani. Po mnogih in dolzih preiskavah posrečilo se nam je napraviti taka sredstva, ki hitro, z najboljšim uspehom in brez slabih nasledkov kri čistijo, jo jačijo in ohranje v pravem toku. Naš zdravilni načrt je dobro poznan po mnogih odlikovanjih. Mi zdravimo z vedno dobrimi uspehi *nekatere bolezni, ki prihajajo iz krvi* (brez živga srebra), žalostne nastopke tajnih navad, potem oslabljenosti, kozne bolezni, najbolj stare rane, lišaje, padanje las, trganje po udih in rumatizem, vse ženske bolezni, in to z najboljšim uspehom. *Trakulja* preženemo po naši posebni metodi lahko v času jedne ure. *Kilarost* ozdravljamo tudi z našimi po najnovejših preiskavah narejenimi zavezami: po daljšem rabljenju zadobi se popolno ozdravenje. Sprejemamo vsakovrstne zaupne pisma preskrbljene z opisom dotičnih, kojim treba priložiti znamko za odgovor. *Privatna klinika »Freisal« v Solnogradu* (Avstrija). 7—

Priznano nepokvarjene
izvrstne voščene
SVEČE
izdeluje 2—7
P. & R. SEEMANN
v Ljubljani.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na živenje v vsih kombinacijah

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva	gld.	3,300.000·—
Reservni fond od dobičkov	»	536.622·02
Posebna reserva dobičkov od zavarovanja naživljenjRrP		150.000·—
rese iRjzaeni fond potje epremikanja vrednostih efektov		161.500·—
semijna reserva vseh oddelkov	»	7,342.780·36
eserva za škode	»	267 601·—
V portfelju:		
Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih	»	16,954.118·57
Skupni znesek vsih škod plačanih od l. 1838 do 1883	gld.	114,949.847·01

Urad ravnateljstva 24—24
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej šihi)

Opreznost!

Drugi nudjaju sličnim oglasom maje po for. 1.80 i for. 1.85; ovako proste seljačke maje prodajem je **samo po** fr. po komadu.

Neprodirne proti mrazu in mokroti.

Samo 2 for.

Novoiznajdene, najboljše gostotkane in gorke

BÜRGER JACKE.

Ni nič *boljšega, trpežnejšega, cenejšega* in *priležnejšega* od teh novo iznajdenih praktičnih meščanskih jopičev za gospode in dame, dečke in deklice, katere je mogoče vdobiti v sivi, rujavi, temno modri in črni barvi in so bile od vseh oblasti priznane radi.

1. **«vitkosti po vsakim telesu»**
2. **«drženja istomerne doplote».**
3. **«prihranjenja druzih dragih oblačil»**
4. **V ceno, trpežna, lepa moderna obleka».**

Kdor nosi jeden «meščanski» joplč je najbolije obvarovan za zimo proti mrazu, zategadelj bode gotovo vsakdo rad izdal mali znezek, kajti s tem varuje lastno zdravje. Vdobivajo se tudi:

1200 zimskih Merino volnatih maj vsake vrsti za gospodu, gospe in otroke I. vrst for. 1.40, II. vrst for. 1.20.

1300 zimskih merino-volnatih spodnjih hlač vsake barve za gospode in dame I. kak. for. 1·40, II. kak. po for. 1·20.

1000 parov močnih in gorkih nogavic; za 3 pare samo for. 1·90.

1350 parov močnih, gorkih, kratkih nogavic za zimo; 3 pare samo for. 1·40.

900 ženskih spodnjih sukenj trikos, močne in gorke kot kožuhovjna z krasnimi 3—5 prožnimi borduramі in francoskim obšivom; poprej 5 for. sedaj samo for. **1·70.**

Edina razprodaja, ki pošilja tudi po poštnem povzetju pri 1—

RABINOVICZ

Beč. III. Hintere Zollamtsstrasse 9

VELIKA PARTIJA
ostankov sukna

(3—4 metre), v vseh barvah za cele možke obleke, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostanek.

L. STORCH v Brnu

tvarina (sukno), koja se nebi dopadala, more se zamenjati.

VELIKA PARTIJA
ostankov preprog

(10—12 metrov) pošilja proti povzetju komad po for. 3·80.

L. STORCH v Brnu

tvarina koja se ne bi dopadala, more se zameniti. 26—25

Polnilci iz kovine c. k. patent Kovinske pipe

za natočenje steklinic z vinom in pivom sa zaklopkami iz kaučuka; zapirajo se sami.

Ako se z roko nekoliko pritisne gumbo, ki se na njem nahaja odpre se zaklopka od kaučuka; tekočina polagoma rase v steklenici; pivo se preveč ne peni, ako se te polnilec rabi. Vina in piva se nič ne pozgubi vsled samozatvorenja steklenic. Vsakdo jih lahko sam rabi.

za sode od vina in piva za pritisnjenje, s samozapretjem.

Te pipe se nikoli ne skisajo kakor drvene in so zategadelj povsem neškodljive. Oblika praktična in delo dovršeno in trdno. Vsled trajnosti velико prihranjenje proti lesenim pipam.

Zatvore se trdno, puščajo ne in čiste lahko.

Cene: Jeden polnilec steklenic z cevko iz kaučuka f. 2.20. Poštnina 20 kr. — Likver-pipe f. 2.20, pipe za dessert-vina f. 3.50, pipe za točenje A f. 4.50, pipe za sode B f. 5.50, pipe za sode C f. 6·50, pipe za sode D f. 8·50

Ilustrovani ceniki brezplačno in franko.

H. HUTTER,

WIEN, IX., Maximilianplatz 3, nächst der Votivkirche.

6—10 Prodajalcem se podaj a odbitek; Agentom zasluženo plačo.

Singerstrasse Nr. 15, zum goldenen Reichsapfel. **J. PSERHOFER-jeva Apotheke** in Wien

Kričistilne — nekdaj **universalne krogljice** zvane, zaslužijo res zadnje ime, kajti ni skoraj bolezni, v kojej ni te krogljice tisočkrat ne pokazale svojega čudotvornega uspeha. V najhujših boleznih v kojih se je mnogo druzih zdravil rabilo, se je po teh krogljicah neštevilokrat in v zelo kratkem času popolno ozdravljenje zadobilo. Jedna škatljica z 15 krogljicami stane 21 kr. jeden zavitek z 6 škatljicami 1 gld. 5 kr. pri nefrankirane pošiljatvi po povzetji 1 for. 10 kr. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Došlo nam neštevilo pisem v kojih se kupčevalci in rabilci teh krogljic zahvaljujejo za ozdravljene iz vsakovrstnih nevarnih bolezni. Vsakdo, ki je le enkrat poskusil se s temi krogljicami zdraviti jih priporoča i drugim.

Naj sledè tukaj nekatera teh zahvalnih pisem:

Leonfang, 15 maja 1883.

Blagorodni gospod! Vaše krogljice delajo kar čuda, one niso enake drugim hvalisanim pomočkom, temveč v resnici pridobè zdravje vsem, ki jih rabijo.

One krogljice ki sem jih o velikonoči naročil, sem skoraj vse razdl l mojim znancem in prijateljem in vsem so pomagale, celó stare, bolane in hirajoče osebe so po njih nazaj zdravje zadobile, ali vsaj se je njih bolehnost na boljše obrnila. Jaz Vas prosim zato, da mi jih še pet zavitkov pošljete. Zahvaljujem se Vam srčno jaz in z menoj vsi drugi, ki so rabivši Vaše krogljice ozdraveli.

Martin Deutinger.

Bega Szt. György 17 febr. 1882.

Velecenjeni gospod! Ne morem se Vam zadostno zahvaliti za Vaše krogljice ker uže mnogo let je moja soproga bolehala na zaprtiu čev ter le Vašim kričistilnim krogljicam se ima zahvaliti, da čeprtudi ni še popolnoma ozdravela ter mora še kdaj pa zdaj kako vzeti, vender se jej je ona mladeniška svežost povrnila, da more sedaj pri svojih opravkih biti. Prosim za to mojo zahvalo razglasite, da jo spoznajo vsi bolni ter da mi pošljete še dva zavitka krogljic in dva kosca kitajskega mila.

Z odličnim spoštovanjem

Alojz Novak, cvetličar.

Vaše blagorodje! Gotov, da morajo vse Vaša lečila biti enakega dobrega vspeha vakor vaš znani ledeni balzam koji je v mojej družini mnogim starim ozebljam konec storil, čeprav nič kaj rad ne zaupam onim tako imenovanim universalnim pomočkom, vendar sem se odločil si Vaših kričistilnih krogljic vkupiti, da z njimi prerenem dolgoletno hemorojdalno bolezen. In res izpovedati morem, da mi je Vaše sredstvo po štiritednem uživanju mojo staro bolezen odvzelo ter da ga sedaj mojim znancem gorko priporočam. Dopuščam Vam, da te moje vrstice objavite, ali brez mojega polnega polnega podpisa udani C. T.

V Beču, 20. februarja 18 1.

J. Pserhofer-jev Ledeni balzam uže mnogo let za najboljši pomoč k spoznan proti ozeblinam vsake vrste kakor tudi proti starim ratam itd. 1 posodica 40 kr.

Balzam za goltanec zanesljiv pomoček proti debelemu vratu, 1 pos. 40 kr.

Živenska esenca (praške kapljice) proti pohablienemu želodcu, slabi prebavi, vsakovrstnem trženju v dolenjem telesu, izborno domače vračilo 1 flacon 20 kr.

Trpotčev sok občno znano izvrstno zdravilo proti kataru, hripavosti, krčnemu kašlju itd. 1 steklenica 56 kr.

Amerikansko mazilo za trganje po udih, najboljši pomoček proti protinu in druzim reumatičnim bolestim v hrbtenem mozgu, migreni, nervoznim zobobolim, glavobolim, trganju v ušesih itd. itd. 1 gld. 20 kr.

Pserhoferjeva tannokininska pomada uže mnogo let od zdravnikov pripoznana kot najboljše sredstvo za rastje las. Lepo opravljena škatljica 2 gold.

Universalni plašter profes. Steudela proti vsakovrstnim raunam, gnjusnim ulesom, celo proti starim ulesom na nogah, ki se zdaj pa zdaj znovič odpirajo, proti črvu na prstu (Fingerwurm) itd. 1 pos. 50 kr.

A. W. Bulrichova universalna čistilna sol. Izvrstni pomoček proti vsem nastopkom slabe prihave kakor: glavobolu, vrtenju v glavi, želodčni in krču, hemorojdalnim bolestim, zapeki itd. 1 zavitek 1 gld.

Vdobivajo se vedno vsakovrstna homeopatična zdravila.

Izven imenovanih izdelkov vdobivajo se še druge farmaceutične specijalitete ki so bile po vsih avstrijskih časopisih oznanjene:

Liker iz alpinskih trav W. O Bernhard-ov 1 sklenica 2 gld. 60 kr. pol stekl. 1 40
Ušesna esenca Cr. Romerhausen 1 stek. 2 gld. 50 kr. pol stekl. 1 gld. 50 kr.
Dr. Hufenlandov očesni tabak 1 škatljica 60 kr.
Kwizdov tekočina za trganje 1 stekl. 1 gl.
Zdravilna tekočina za konje 1 stekl. gl. 1·40.
Kor euburski prah za živino 1 zavit. 42 kr
Francovo žganje 1 stekl. 60 kr.
Stajer. sok iz trav 1 stekl 88 kr.
Marija Celjske kapljice 1 stekl. 35 kr.
Schaumanova želodčna sol 1 škatljica 75 kr
Herbanyjev neuroxylin 1 stekl. 1 gld. in 1 gld. 20 kr.
Herbanyjev apneno-železni sirup 1 stekl 1 gld 25 kr.
Oxford ke kapljice za zobe 1 stekl. 50 kr.
Krogljice za pse 1 škatljica 30 kr.
Touristni plašter 1 zavitek 60 kr.
Prah za znoj na nogah 1 škatljica 50 kr.

itd. itd. vse druge zdravila ki se v zalogi ne nahajajo, pripravljo se točno in v ceno.

Po pošti za vsote pod 5 gl. se le pošilja: ako se preden po poštni nakaznici denar dopošlje; pri večjih naročilih se i z poštnem povzetjem pošilja. 10—12

Lastnik društva »EDINOST«. — Izdatelj in odgovorni urednik: VIKTOR DOLENC. Nova tiskarna V. DOLENC v Trstu.